НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № КПВ-52-6154-А-3
дата 02.11.2026 г.

Отговори на въпросите на Сдружение на администрацията в органите на съдебната власт

от **Андрей Янкулов**

кандидат за член на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание

Уважаеми членове на Комисията по правни въпроси, уважаеми народни представители,

Уважаеми г-н Николов,

Представям на Вашето внимание писмени отговори на въпросите на Сдружение на администрацията в органите на съдебната власт:

1. Като най-съществени проблеми пред съдебните служители бих откроил: проявите на неетично и неуважително отношение към тях от страна на някои административни ръководители и магистрати, при които служителите нерядко се въздържат да реагират по установения ред поради чувство на зависимост; несигурността, породена от бързото развитие на информационните технологии и опасенията за бъдещето на работните им места; както и материалните условия на труд - пренаселени помещения, нездравословна работна среда и други затруднения в ежедневната им работа.

Естеството на тези проблеми не предполага изготвяне на бързи и лесни решения, нито формална програма от мерки, която сама по себе си би гарантирала резултат.

Културата на уважение и нормално човешко общуване трудно може да бъде наложена единствено чрез организационни мерки. Това обаче не освобождава институциите от отговорността да реагират при прояви на неетично отношение. Съдебните служители трябва да бъдат насърчавани да сигнализират за подобни случаи, като имат увереност, че сигналите им ще бъдат разгледани обективно и без неблагоприятни последици за тях.

Ако представляваната от Вас организация установява конкретни проблеми, включително недостатъци в съществуващите механизми за подаване и

разглеждане на сигнали, бих бил готов за диалог и съвместно търсене на практически решения.

Останалите проблеми изискват както последователни действия в рамките на правомощията на ВСС, така и междуинституционално сътрудничество и дългосрочна държавна политика.

2. Като член на ВСС бих подкрепил всяка разумна инициатива за диалог и съвместни действия с представители на професионалните организации и гражданския сектор. Считам, че предложенията за промени в организацията и дейността на съдебната администрация следва да бъдат обсъждани и с хората, които непосредствено ще бъдат засегнати от тях, тъй като практическият им опит е необходим за намирането на работещи решения.

3. Да, бих подкрепил подобна методика. Както и при магистратите, натовареността на съдебните служители не бива да се измерва единствено въз основа на количествени показатели, а следва да отчита и естеството, сложността и реалния обем на изпълняваните функции, включително влиянието на дигитализацията върху работните процеси.

4. Подкрепям въвеждането на общи принципи за организацията на съдебната администрация, съобразени със спецификата на отделните органи на съдебната власт. Промените в щатната численост следва да се извършват въз основа на обективен анализ на натовареността по методиката, посочена в предходния въпрос, като се отчитат не само количествените показатели, но и реалните функции и потребности на съответния орган. Оптимизацията не бива да се свежда до механични съкращения за сметка на качеството на работа и съхраняването на подготвените кадри.

5. Отчитам, че класификаторите на длъжностите в администрацията на съдилищата и прокуратурата са актуализирани през 2025 г., а през февруари 2026 г. са утвърдени нови редакции. Считам обаче, че наред с периодичното им актуализиране е необходим и цялостен преглед на длъжностите с оглед реално изпълняваните функции, развитието на електронното правосъдие и новите изисквания към професионалната квалификация. Подкрепям разработването на единен класификатор, който да гарантира съпоставимост на длъжностните нива, изискванията и отговорностите, като същевременно отчита спецификата на съдилищата, прокуратурите и следствените органи.

6. Според мен един от основните проблеми е посочен в самия Ви въпрос – съществени различия във възнагражденията при съпоставими функции и отговорности. Значителни различия, доколкото ми е известно, се наблюдават и между възнагражденията в администрацията на ВСС, и тези на съдебните служители в органите на съдебната власт. Считам, че ВСС следва последователно да работи за намаляване на необоснованите различия в заплащането, включително чрез преглед на стартовите възнаграждения и възможностите за професионално развитие, така че съдебната администрация да бъде привлекателно място за квалифицирани специалисти. Конкретните мерки трябва да се основават на експертен анализ на функциите, отговорностите и съществуващите различия, както и на реалистична оценка на бюджетните възможности.

Както съм посочил в концепцията си (стр. 21 - 24), бюджетната самостоятелност на съдебната власт не означава право на неограничен ресурс. Тя предполага обосновано разпределение на средства според действителните потребности, натовареността и очакваните резултати. Именно в рамките на такъв подход следва да се търсят решения и за по-справедливо заплащане на съдебните служители.

7. Считам, че осигуряването на общи стандарти за подбор на съдебните служители е необходимо и постижимо, без това непременно да предполага централизирано провеждане на конкурсите. При запазване на правомощията на съответните административни ръководители следва да се работи за уеднаквяване на минималните изисквания към кандидатите, критериите за оценяване и правилата за провеждане на конкурсните процедури, така че да се гарантират прозрачност, обективност и равнопоставеност.

Особено внимание бих отделил на развитието на възможностите за доброволна мобилност на съдебните служители. Действащата нормативна уредба вече допуска определени форми на преместване без конкурс и предвижда запазване на придобития ранг. Считам, че тези механизми следва да бъдат усъвършенствани и уеднаквени, включително чрез обсъждане на възможности за временно преместване между органите на съдебната власт, при ясно определени условия и гаранции за трудовите права на служителите. Необходимо е да се разгледат и възможностите за запазване на достигнатото възнаграждение, когато това е съвместимо с длъжността и приложимите правила за заплащане.

В тази връзка бих предложил създаването на единна електронна платформа за свободните длъжности в съдебната администрация, обхващаща съдилищата, прокуратурата, ВСС и ИВСС. Чрез нея действащите съдебни служители биха могли своевременно да получават информация за възможностите за преместване и да заявяват интерес за заемане на свободна длъжност. Следва да се обсъди възможността преди обявяването на конкурс за външни кандидати да се провежда процедура за доброволна вътрешна мобилност, при предварително определени изисквания, прозрачни критерии и обективен подбор между заинтересованите служители.

Подкрепям и разработването на модел за по-предвидимо кариерно развитие на съдебните служители, особено при експертните и специализираните длъжности. Възможно решение е да се предвиди израстване от младша към старша и главна длъжност въз основа на определен професионален стаж, положителна атестация и необходимата квалификация, включително чрез трансформиране на заеманата длъжност при наличие на съответните нормативни, щатни и бюджетни предпоставки. Подобен механизъм би ограничил субективизма и би създал по-ясна перспектива за професионално развитие, без да изключва възможността за привличане на квалифицирани специалисти извън съдебната система.

Убеден съм, че развитието на съдебната администрация трябва да се основава на ясни правила, равни възможности и зачитане на придобития професионален опит, а не единствено на индивидуалната преценка на отделния административен ръководител.

8. Считам, че съществуващите правила за атестиране на съдебните служители следва да бъдат усъвършенствани чрез въвеждането на по-единни и обективни критерии за оценяване, при отчитане на спецификата на отделните длъжности. Особено важно е при атестирането да се отчита не само изпълнението на задълженията по длъжностната характеристика, но и реалната натовареност, допълнително възложените задачи и действителният принос на служителя към работата на съответния орган.

Считам, че резултатите от атестирането трябва да имат реално, а не само формално значение за професионалното развитие, повишаването в ранг и възнаграждението. В тази връзка бих подкрепил преглед на съществуващите

методики и обсъждане на общи стандарти, които да осигуряват съпоставимост на оценките и да ограничават субективизма.

По отношение на обучението бих предложил да се надгради вече съществуващият модел на въвеждаща подготовка, осъществяван от НИП, като се обсъди въвеждането на задължително първоначално обучение за новоназначените съдебни служители, съобразено с конкретните им функции. То следва да включва както основните правила за организацията и дейността на съдебната администрация, така и практическа подготовка за работа с информационните системи и електронните документи.

Необходимо е да се развива и последващото обучение при нормативни промени, въвеждане на нови технологии и възлагане на нови функции, като за целта се използва капацитетът на НИП и практическата експертиза на самите съдебни служители.

9. Функциите и правомощията на съдебните администратори, както и статутът на съдебните и прокурорските помощници, са уредени в действащата нормативна уредба, включително в правилниците за администрацията на съдилищата и прокуратурата.

На този етап не предлагам конкретни изменения в нормативната уредба относно тези длъжности. Считам обаче, че при обсъждане на бъдещи промени следва да се изхожда от реално установени проблеми при прилагането ѝ и от становищата на самите служители и административните ръководители.

10. Настоящият етап от въвеждането на електронното правосъдие продължава да създава допълнителна натовареност за съдебните служители, тъй като редица дейности се извършват паралелно на хартиен носител и в електронна среда. Дигитализацията обаче няма алтернатива и нейната основна цел трябва да бъде не просто електронизиране на съществуващите процедури, а реално облекчаване на административната работа.

Считам, че е необходимо да се направи преглед на действащите административни процеси, за да се установи кои дублиращи се дейности могат да бъдат премахнати чрез организационни, технически или нормативни промени.

Особено важно е при подготовката на нормативни изменения, които предвиждат създаването, изменението или надграждането на национални регистри и информационни системи, задължително да бъдат включвани

специалистите, които познават тяхното практическо функциониране. Това са съдебните регистратори и останалите съдебни служители, които ежедневно работят със съответните системи, експертите от компетентните дирекции на Министерството на правосъдието, включително от дирекцията, отговаряща за информационните технологии, както и представителите на категориите лица, чиито права, задължения или дейност ще бъдат засегнати от предвижданите промени.

Още на етап разработване на нормативната уредба следва да участва и системният интегратор, когато промените изискват разработване на нови функционалности или интеграция между информационни системи. Неговото участие, съвместно с експертите на съответните администрации, е необходимо за предварителна оценка на техническата осъществимост, съвместимостта на системите, необходимия обмен на данни и сроковете за реализация.

Считам, че нормативните изисквания не бива да се приемат, без предварително да е изяснено как ще бъдат приложени на практика и какви технически и организационни промени ще наложат. В противен случай съществува риск да се създават нови административни задължения, дублиращи се процедури и информационни системи, които не отговарят в достатъчна степен на реалните потребности на своите потребители.

Особено важно е този процес да се осъществява в тясно взаимодействие с Министерството на правосъдието, тъй като редица регистри и информационни системи, използвани в работата на органите на съдебната власт, са взаимосвързани със системи, поддържани от министерството. Ефективната дигитализация изисква координирани действия между ВСС, Министерството на правосъдието и съдебната администрация, така че да се избегнат дублирането на информация, повторното въвеждане на данни и поддържането на ненужни паралелни процедури.

Като конкретен пример бих посочил въпрос, който беше разгледан в Министерството на правосъдието докато бях министър в служебното правителство - усъвършенстването на Единния регистър на вещите лица и издаването на идентификационните им карти. В рамките на проведени обсъждания със съдебни регистратори беше поставен въпросът за премахване на необходимостта от издаване на отделни карти и документи за различните съдебни райони.

Обсъдена беше възможността всяко вещо лице да притежава една идентификационна карта, издавана централизирано от Министерството на правосъдието, като информацията за съдебните райони, в които е вписано, се удостоверява чрез електронна справка в регистъра.

Предложението получи единодушната подкрепа на участвалите в обсъжданията съдебни регистратори. Реализирането му чрез необходимите нормативни и технически промени би премахнало излишни административни дейности и би спестило време както на съдебните служители, така и на вещите лица.

Успешното въвеждане на електронното правосъдие изисква и своевременно практическо обучение на съдебните служители, особено при промени в информационните системи. Крайният резултат трябва да бъде по-малко дублираща се работа, по-бързи процедури и по-ефективна съдебна администрация.

11. Такъв механизъм съществува в лицето на Гражданския съвет към ВСС. Същевременно, според Годишния доклад за дейността на ВСС за 2025 г., през годината Гражданският съвет е провел едва осем заседания, които ми се струват недостатъчно. Така или иначе обаче ефективността на диалога не се измерва единствено с броя на проведените заседания, а преди всичко с възможността професионалните организации да участват своевременно във формирането на решенията и с реалното отчитане на техните предложения.

Бих подкрепил въвеждането на по-ясна практика проектите на решения на ВСС, които засягат статута, организацията на работа, натовареността, възнагражденията и професионалното развитие на съдебните служители, да бъдат предварително предоставяни за становища на техните професионални организации. При необходимост следва да се провеждат и целеви работни срещи с представители на съответните категории служители, независимо от заседанията на Гражданския съвет.

Считам за важно да бъде осигурена и обратна връзка по направените предложения, включително относно причините за тяхното приемане или неприемане. Така участието на професионалните организации ще има реално значение при подготовката на решенията, а няма да се свежда до формално съгласуване на вече изготвени проекти.

12. Готов съм да работя по проблемите, изложени по-горе.

Не бих обещавал резултати, които зависят от колективни решения на ВСС или от законодателни изменения. Мога обаче да поема личен ангажимент да поставям въпросите, да предлагам конкретни решения и да отчитам публично действията си по тях.

В представената от мен концепция (стр. 29) съм поел ангажимент за периодичен личен отчет за внесените от мен предложения, гласуванията ми по съществени въпроси и мотивите за тях, който да бъде публично оповестяван в подходяща форма. Не съм се ангажирал предварително в какви точно срок и форма ще представям отчета, защото това ще зависи от конкретните темпове на дейност на бъдещия Съвет, които не могат да се определят от един човек.

11/1/2026

X _____

Signed by: ANDREY IVANOV YANKULOV

Отговори на въпросите на Инициатива „Правосъдие за всеки“

от **Андрей Янкулов**

кандидат за член на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание

Уважаеми членове на Комисията по правни въпроси, уважаеми народни представители,

Уважаеми г-н Георгиев,

Представям на Вашето внимание писмени отговори на общите въпроси към всички кандидати (към мен няма поставени персонални въпроси):

1. Законовата предпоставка за самоотвод неслучайно е достатъчно широко формулирана, защото с ясното изключение на изискващите отвод семейни връзки, пораждащите съмнения за безпристрастност „други обстоятелства“ могат значително да варират в зависимост от конкретната житейска хипотеза. Затова и според мен е трудно да бъдат предварително оповестени всеобхватни лични правила, които да регулират бъдещото поведение при ситуации, изискващи такава преценка.

При наличието на Решение № 10 от 15.11.2011 г. на КС по к. д. № 6/2011 г. действително въпросът с отводите е оставен единствено на самостоятелната преценка на члена на Съвета, без възможност за контрол от колективния орган. Така че ако предварително имам информация за изискващи самоотвод обстоятелства относно другиго, бих поставил въпроса по време на дебата за приемане на съответното решение или ако не участвам в този дебат, пред другите участващи в него, за да се поправи това или респективно изясни защо самоотвод не е направен. Ако решението е опорочено заради това обстоятелство, ще подлежи на отмяна.

Според мен проблемът с произнасянията на ВСС, издаващи, да кажем, непотизъм, е по-дълбок от формално участие на заинтересовано лице в конкретно гласуване. Защото лицето може и да се е самоотстранило от процедурата и номинално да няма нарушаване на чл. 35, ал. 1 от ЗСВ, но ако решението е взето от мнозинството противно на установените законови критерии или практика на органа в сходни случаи дотогава, то ще доведе до същия порочен краен резултат

в защита на личен интерес. Именно такъв казус стана широко публично известен наскоро с решението на прокурорската колегия да премести от един в друг орган на съдебната власт близък роднина на член на Съвета – там проблемът не е, че съответният член на ПК не си е направил отвод.

Затова в представената от мен писмена концепция съм предложил при кадровите си решения Съветът да въведе принцип на изрично мотивиране при отклонение от предварително обявени критерии, установена практика или ясно очертаващи се обективни показатели (стр. 27 - 29 от концепцията).

2. Срещи и разговори с народни представители или представители на политически партии по кадрови въпроси на съдебната власт са изначално недопустими, защото подобни субекти не могат да предлагат кадрови назначения. Министърът на правосъдието, главният прокурор и административни ръководители в прокуратурата обаче могат в определени случаи, така че разговори с такива лица относно упражняване на това им правомощие изначално не са недопустими. Тези разговори според мен обаче трябва да бъдат поставени в ясни тесни рамки, касаещи принципни въпроси като например какъв би бил подходящият профил, който да бъде търсен за номинации за съответната ръководна длъжност, а не предварително съгласуване и предрешаване на кадровите избори. Както предложителите, така и вземащите кадровото решение трябва да упражняват правомощията си независимо едни от други.

Нямам намерението да съдействам никому относно кадрови решения. Вероятно исканията за такива „съдействия“ се отправят първоначално прекалено завоалирано и по такъв начин, че да не могат да бъдат квалифицирани като конкретни правонарушения. Разбира се, при данни за такива, ще сезирам съответните органи по предвидения в закона ред.

3. В представената от мен концепция (стр. 29) вече съм поел ангажимент за периодичен личен отчет за внесените от мен предложения, гласуванията ми по съществени въпроси и мотивите за тях, който да бъде публично оповестяван в подходяща форма. Не съм се ангажирал предварително в какви точно срок и форма ще представям отчета, защото това ще зависи от конкретните темпове на дейност на бъдещия Съвет, които не могат да се определят от един човек.

Да, съгласен съм в принципен план, и с уговорката, че бездействието не е необходимо да е системно. По-трудно ми е да си представя хипотеза, при която

член на ВСС еднолично би осъществил нарушението по чл. 307, ал. 3, т. 2 от ЗСВ, но не така е при бездействие, което накърнява престижа на съдебната власт, по чл. 307, ал. 3, т. 3 от ЗСВ или неизпълнение на други свои служебни задължения, по чл. 307, ал. 3, т. 4 от ЗСВ – например член на Съвета не се отвежда при гласуване на въпрос от негов личен интерес.

Предложение ще внеса или подкрепя, ако са налице законовите предпоставки за това.

4. ВСС е приел Методика за оценка дейността на членовете на Висшия съдебен съвет, на главния инспектор и на инспекторите в Инспектората към Висшия съдебен съвет (приета с решение на пленума на ВСС по Протокол № 12 от 06.04.2017 г., изм. и доп. с решение на пленума на ВСС по Протокол № 7 от 08.03.2018 г.), която е публикувана на интернет страницата на Съвета.

Чл. 28, ал. 2 от ЗСВ и съответно издадената въз основа на него методика предвиждат оценяването със служебни цели единствено на магистратите за времето на заемане на изборната длъжност във ВСС, какъвто аз не съм.

Смятам, че от най-съществено значение обаче ще бъде оценката на гражданското общество и професионалната общност за личните действия на всеки член на Съвета и колективните на органа.

5. Различни са правилата за провеждане на четирите вида конкурси в съдебната власт – 1) за назначаване на младши съдии, младши прокурори и младши следователи; 2) за първоначално назначаване на съдии в районните, окръжните, военните и административните съдилища, прокурори в районните и окръжните прокуратури, както и следователи в окръжните следствени отдели; 3) за преместване и за повишаване в длъжност на съдии, прокурори и следователи; 4) избори на административни ръководители с изключение на лицата по чл. 167, ал. 1, т. 1 от ЗСВ.

Провеждането на конкурсите е подробно уредено за всеки конкурс поотделно в раздели II и III на Глава девета „Статут на съдиите, прокурорите и следователите“ от ЗСВ (чл. 176 – чл. 194г) и Наредба № 1 от 09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, приета от пленума на ВСС, които съответно регулират и предпоставки за обявяване на конкурсите, срокове, отговорни органи и лица.

В представената концепция (стр. 14) съм предложил единен календар за подготовка и движение на конкурсите с цел да се съблюдава и подобри срочността на провеждането на всички конкурси, което именно може да бъде идентифицирано като основния проблем – не липсата на правила и срокове въобще, а как те се прилагат на практика.

6. Проблемът с командироването не е в принципната възможност при кадрова необходимост временно дадено място да бъде запълнено по този ред, а в това, че командироването, наред с назначенията на заместници на административни ръководители в горни инстанции, се превърна в обичайно използван инструмент за скрито повишаване без конкурс по неясни критерии, в резултат на еднолични решения на административни ръководители и без адекватен контрол.

По действащия закон прокурорската колегия няма контролното правомощие на съдийската да прекрати командироване, констатирайки нарушения на условията и реда за осъществяването му, така че не може да влияе пряко върху дейността по командироване. Ограничаването на командироването може да стане със законови изменения именно по посочения начин – с редуцирането му до изключителни случаи и с даване на възможност за директен контрол от прокурорската колегия чрез прекратяване на конкретно командироване. Прокурорската колегия може да го ограничи със срочното провеждане на конкурси.

Към момента контролът от колегията по същество може да бъде основно косвен.

В представената от мен концепция съм предложил изготвяне на оценка на институционалния риск за независимостта (стр. 34 – 36), индикатори за измерването на който са продължителното командироване или изпълняване на функции без титулярно назначение и поддържане продължително време на незаети щатове, заместван чрез временни кадрови решения. Предложил съм и създаване на „Карта за кариерното развитие“ при назначения на административни ръководители на високи позиции (стр. 12 – 13), която може да разкрие получаваните от магистрата професионални преимущества през различни форми, една от които е командироването.

Тези инструменти могат да бъдат използвани при вземането на кадрови решения, защото чрез тях е възможно да се идентифицират както персонални зависимости, така и организационни дефицити на дадени прокуратури.

7. Видът на реакцията трябва да зависи от естеството на публично огласената информация – съдържа ли данни за конкретни действия на конкретни лица, има ли данни за застрашеност (и ако има, в каква конкретна форма се изразява тя) на конкретни магистрати, т.е. да се налага активиране на механизъм за защита на независимостта от компетентността на Съвета, действията преустановени ли са или продължават и към момента и пр.

Във всеки случай, незабавно след оповестяване на информацията, ВСС трябва да заеме ясна публична позиция с демонстриране на безусловна нетърпимост към подобни прояви, уязвяващи независимостта на съдебната власт, и да приведе в действие механизмите за защита, ако това се налага от естеството на казуса.

Обичайно, при такава станала публично достояние информация, би се очаквало да се касае за първоначални данни за престъпления и/или дисциплинарни нарушения.

Ако са налични данни за престъпления, отговорната институция, която трябва да ръководи събирането на доказателствата за тях и да прецени предпоставките за повдигане на обвинения, е прокуратурата, а органът, който трябва да се произнесе по обвиненията, е съдът.

Ако успоредно или алтернативно има и данни за дисциплинарни нарушения, съответната колегия на ВСС взема решението за налагане на дисциплинарното наказание, но не е органът, който трябва да установи нарушенията и сезира наказващия орган за образуване на дисциплинарно производство. Т.е. тук действията по компетентност трябва да се очаква да бъдат извършени на първо място от ИВСС, който е специализираният орган в точно тази материя. Компетентност за иницииране на дисциплинарни производства имат и съответни административни ръководители в съдебната власт, както и министърът на правосъдието.

Ясно е, че основната отговорност за установяване на фактите за неправомерно влияние няма да бъде у съответната колегия на ВСС, но при надлежно сезиране колегиите трябва да проведат дисциплинарното производство

и при доказване на нарушението, да наложат съответстващото му дисциплинарно наказание. Съответната колегия не може да се намесва в дейността на нито един от горепосочените компетентни органи в хода на конкретните наказателни или дисциплинарни процедури.

ВСС обаче може и трябва задължително да реагира в случай на пълно бездействие или липса на адекватно действие в разумен срок от посочените институции не защото може да ги замести процедурно за нуждите на конкретно производство, а защото установяването на фактите за механизмите, по които действат подобни мрежи на влияние, е безусловно необходимо за гарантиране на независимостта на съдебната система.

При всички положения, в зависимост от естеството на данните, пленарният състав и/или съответната колегия трябва да създадат нарочна комисия, която да се занимае с установяване и оценка на фактите именно от гледна точка на генералния проблем със съдийската и прокурорска независимост. Комисията трябва да публикува доклад с констатациите си, като неговата цел не може да бъде да замести резултата от едно дисциплинарно производство и да накаже някого, а да анализира проявилите се рискове за независимостта, за да може ВСС да съобрази и собственото си бъдещо поведение.

8. Когато се касае за сигнали за дисциплинарни нарушения от магистрати, компетентни органи по чл. 312, ал. 1 от ЗСВ да инициират образуване на дисциплинарно производство, освен ИВСС, са съответният и горестоящ административен ръководител, както и министърът на правосъдието.

Когато се касае за сигнали за дисциплинарни нарушения на член на ВСС, компетентни да инициират дисциплинарно производство по чл. 312, ал. 2 – 4 от ЗСВ са съответно: петима членове на пленума, трима на съответната колегия, една пета от народните представители/ една пета от действащите съдии, прокурори, следователи. Засегнатият член няма как да участва в процедурата на никоя фаза.

Когато се касае за данни за конфликт на интереси, касаещи член на ВСС, компетентният орган не е ИВСС, а Комисията за противодействие на корупцията, ИВСС проверява данните за конфликт на интереси на съдиите, прокурорите и следователите.

9. Обективно невъзможно ми е в разумното време, което може да бъде отделено за писмен отговор на поставените въпроси, предвид срока, да цитирам

огромното множество свои позиции и конкретни предлагани решения относно проблемите на съдебната власт, които съм защитавал и отправял от 2014 г. насам в различни формати и в зависимост от длъжностите и различните професионални роли, които съм заемал. Информация за част от тях се съдържа в публикуваното инициативно предложение за номинацията ми и съпровождащите го връзки към различни документи.

10. През времето, през което бях прокурор (в периода март 2007 г. – януари 2020 г., с прекъсване в периода август 2014 г. – февруари 2016 г.), никога не съм бил командирован в друга прокуратура.

11. Въпросът визира в частност заместник-председател на съд, но е относим и към заместник на административен ръководител на прокуратура. Действащият ЗСВ не предвижда конкурсна процедура по избор както при административните ръководители, а назначаване по предложение на съответния административен ръководител. Скритото кариерно повишаване може да бъде неутрализирано от ПК и без изменение на закона, ако просто се спазва правилото на ЗСВ за изключителност на случая, когато се назначава прокурор от по-ниска по степен прокуратура.

12. Нямам съпруга или роднини на длъжности в съдебната власт, в т.ч. прокуратурата, или администрацията на ВСС, нито към момента съществува каквото и да е разумно очакване, че мой близък роднина потенциално би могъл тепърва да заеме такава длъжност през идните пет години.

13. Готов съм да бъда подлаган на каквито е нужно проверки за интегритет както в хода на настоящата процедура, така и през мандата като член на ВСС, ако бъда избран. Никога срещу мен не са били образувани дисциплинарни производства в качеството ми на прокурор или адвокат.

11/1/2026

X

Signed by: ANDREY IVANOV YANKULOV

Отговори на въпросите на г-н Пламен Борисов Евгениев – прокурор в Апелативна прокуратура - София

от **Андрей Янкулов**

кандидат за член на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание

Уважаеми членове на Комисията по правни въпроси, уважаеми народни представители,

Уважаеми г-н Евгениев,

Представям на Вашето внимание писмени отговори на поставените към мен въпроси:

1. Не съм познавал министър-председателя Георги Близнашки и министъра на вътрешните работи Йордан Бакалов в цитираното правителство преди работата си в него. Въпрос към тях е как са стигнали до заключението, че съм подходящ за поста заместник-министър на вътрешните работи, аз няма как да отговоря с категоричност. Предполагам, че е по препоръка на вицепремиера по правосъдие и вътрешен ред и сигурност в същото правителство Христо Иванов, който е човекът, предложил ми да работя в кабинета. Че именно той ме е поканил да стана част от правителството, е информация, която съм споделял публично още тогава.

2. Не съм се познавал с министър-председателя на цитираното правителство Бойко Борисов (а и до ден-днешен никога не съм разговарял с него). Предполагам, че ме е назначил в ръководеното от него правителство по предложение на Христо Иванов, чийто заместник станах в правосъдното министерство - такава е и процедурата за назначаване на заместник-министри.

Иванов познавам от около 2011 г. Каква е причината да предложи точно на мен да стана част от правителствата с негово участие, както и дали е имал препоръки от други лица, е въпрос към него.

3. При сформирането на екипа си от заместници исках задължително да включа прокурор. На първо място, разбира се, ценен е прокурорският поглед въобще върху процесите в правосъдната система. На следващо място, прокурор би могъл адекватно да упражнява ръководство и контрол върху главните

дирекции „Изпълнение на наказанията“ и „Охрана“ (който ресор пое Георги Балков; този ресор ръководех и аз като зам.-министър на правосъдието 2014 г. – 2016 г., също дошъл от прокуратурата), защото институционалната култура в тях е сходна с тази в полицията, а прокурорите ежедневно ръководят и контролират важна част от полицейската дейност.

В екипа обаче можеше да влезе само такъв прокурор, който, наред с необходимите за позицията лични и професионални качества, осъзнава нуждата от същностна промяна в прокуратурата и с когото бихме могли да гледаме в една посока, и е готов да поеме потенциалните негативи за бъдещата си кариера в прокуратурата от самото заемане на поста. А защо самото заемане на пост в политическия кабинет на министър, който от първия си ден е предприел институционални действия за смяната на фактическия главен прокурор, е рисково за всеки прокурор, смятам, че няма нужда да обяснявам.

В този смисъл, съвсем естествено за мен беше да потърся заявил се против статуквото в прокуратурата прокурор. Балков дотогава не съм познавал, но беше сред неколцината, подписали публична позиция в точно такъв смисъл. Разговарял съм и с други прокурори.

Потърсих Балков не заради единствена препоръка от точно определен човек, а в резултат на предварителни разговори с редица хора, както и след проучване на образованието, професионалната му биография, имотните му декларации и друга информация за него, откриваема в интернет.

Реших, че е подходящ за поста и му го предложих обаче не по препоръки, а едва след подробен личен разговор с цел да се убедя в неговите персонални и професионални качества, мотивация да заеме длъжността и възможността ни да работим в екип.

11/1/2026

X

Signed by: ANDREY IVANOV YANKULOV

Отговори на въпросите на Български институт за правни инициативи

от **Андрей Янкулов**

кандидат за член на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание

Уважаеми членове на Комисията по правни въпроси, уважаеми народни представители,

Уважаема г-жо Гяурова-Вегертседер,

Представям на Вашето внимание писмени отговори на въпросите на Български институт за правни инициативи:

Отговори на общите въпроси

1. Многократно съм споделял публично оценката си за начина, по който мнозинството в настоящия състав на ВСС осигурява и отстоява независимостта на съдебната власт и отделните магистрати по всеки един от изброените примери, позицията ми е добре известна.

В представената от мен писмена концепция съм отделил значително внимание на проблема със защита на независимостта и каква е визията ми за постигане на позитивна промяна.

Как разбирам ролята на ВСС като орган, който е призван да осигурява и отстоява независимостта на съдебната власт, подробно съм развил в раздел I от концепцията (стр. 3 – 9).

Същината се изразява в това, че независимостта на съдебната власт не трябва да се разбира като абстракция или декламиране на утвърдени безспорни положения от международни или национални нормативни актове, а да води до свободата на отделните магистрати да решават конкретните случаи, но не произволно, а така, както законът изисква от тях.

За да може да бъде постигнат този резултат, трябва да се осъзнават както основните позитиви на модела на управление на съдебната власт през автономен неполитизиран експертен орган, като намаляване на директното влияние от другите власти с партийно-политическа природа, така обаче и неизбежните

дефицити на модела, които носят риск от превръщането на самия Съвет в проводник на външна и вътрешна зависимост, корпоративност, капсулиране и непотизъм. Липсата на достатъчно ефективни институционални противодействия е естествена именно заради търсената независимост на съдебните съвети от политическо влияние през органите на изпълнителната или законодателната власт.

Когато външният институционален контрол е занижен по дефиниция заради самото естество на модела, трябва да се засилят вътрешният контрол, прозрачността и отчетността през конкретни мерки, които съм представил в раздел III от писмената концепция (стр. 26 - 31).

Професионалните етос и култура на членовете на съдебните съвети трябва да бъдат изградени върху осъзнаването, че при упражняване на функциите си следва да се ръководят от обществения, а не какъвто и да е друг, в това число тясно гилдиен интерес, дали на магистратската общност като цяло, или на нейните отделни съставни части. Осъзнаване, че гарантирането на независимостта на съдебната власт не се постига със стремеж към безконтролност.

Мерките за противодействие на нерегламентирано политическо, икономическо, институционално или вътрешносистемно влияние в съдебната власт, които бих подкрепил, съм развил в раздели IV и V от представената от мен писмена концепция (стр. 31 – 38 и стр. 38 - 40).

Конкретното противодействие на различните типове зловредно влияние в съдебната власт трябва да се осъществи на първо време с цялостно подобряване на средата, в която работят съдиите, прокурорите и следователите. Тази среда зависи от начина, по който се вземат кадровите решения, от предвидимостта на професионалното развитие, от дисциплинарната практика, от способността за своевременна институционална реакция, когато върху магистратите се упражнява неправомерен натиск.

Предлагам ВСС да въведе ежегодна оценка на институционалния риск за независимостта, която да включва в годишния доклад за независимостта и прозрачността на дейността на органите на съдебната власт и на собствената си дейност - по чл. 30, ал. 2, т. 12 от ЗСВ. Съветът е задължен да публикува ежегодно такива доклади, но няма данни да го прави. Предмет на анализа ще бъдат механизмите в организацията на съдебната власт, които създават повишена

възможност за неправомерно въздействие върху професионалното поведение на магистратите.

Предлагам подобряване на механизмите за институционална защита. Въпреки наличието на разписани механизми за действие на двете колегии в случаи на засягане на независимостта, през годините Съветът е бил реактивен в отстояването на независимостта на отделни магистрати, а понякога и напълно се е провалял, сам превръщайки се в канал за институционална атака. ВСС следва да заема проактивна и превантивна, а не единствено реактивна позиция при всеки опит за неправомерен натиск върху магистрат, включително чрез своевременна публична позиция, когато случаят обективно го налага, а не със закъснение, което я обезсмисля. Налице е и необходимост от надграждане на съществуващия публичен регистър на случаите на посегателство срещу независимостта на съдебната власт. Самото регистриране на случаи не е достатъчно. Регистърът може да се превърне в инструмент за превенция, ако съдържа структурирана информация за вида и източника на натиска, засегнатия орган, предприетата институционална реакция, времето за реакция и резултата от нея.

2. Въпросът се поставя конкретно за професионалната квота, но на не по-малко основание стои и за парламентарната.

В представената от мен писмена концепция съм развил подробно тезата, спомената и по-горе при отговора на първия въпрос, че липсата на ефективни институционални противодействия е естествен дефицит на възприетия модел за управление на съдебната власт именно заради търсената независимост на съдебните съвети от политическо влияние през органите на изпълнителната или законодателната власт.

В този смисъл, в принципно отношение подкрепям търсенето на по-добър баланс със засилване на външните форми за контрол върху ВСС, което също съм посочил в концепцията (стр. 30 – 31).

От съществено значение обаче биха били детайлите - например какво точно ще се разбира под „отзоваване“, т.е. на какви основания, по каква процедура и с какви гаранции срещу злоупотреба би се реализирало предсрочното прекратяване на мандата на изборен член на ВСС, независимо от коя квота.

3. В концепцията си (стр. 10 – 11) съм обърнал изрично внимание на предстоящия избор на главен прокурор и профила, на който според мен трябва да отговаря успешният кандидат за заемане на длъжността.

4. Да, считам, че разликата действително е прекомерна, което демотивира работещите на по-ниските нива. Сериозната разлика във възнагражденията също служи като инструмент за поставяне в потенциална зависимост, защото засилва стремежа на всяка цена за кариерно израстване или командироване и по чисто финансови причини.

Безспорно необходимо е бъдещият състав на ВСС да работи в насока за редуцирането на разликата във възнагражденията, но конкретните стъпки за това могат да бъдат предприети само след внимателен експертен анализ и преценка на бюджетните възможности за това.

Уредба в закон би била полезна, но не бива да се чака да се случи.

5. Номиниран съм от народни представители от две отделни парламентарни групи – на „Демократична България“ и „Продължаваме промяната“.

Какви са причините да припознаят инициативното предложение за мен на седем граждански организации е въпрос към тях, но предполагам са изложили мотивите си в съответните номинации.

Не съм поемал, нито ще поемам каквито и да е ангажименти към направилите инициативното предложение, към номинираните ме представители на политически партии или към които и да било други лица.

6. Използвал съм ИИ за улеснено намиране на информация в интернет и за резюмиране на съдържанието на документи с голям обем.

Отговори на въпросите по концепцията

1. Отговорът ми на този въпрос е идентичен с отговора на първия от общите въпроси.

2. Картата може да направи видим модел на потенциални зависимости през кариерни преимущества, който иначе остава разпръснат между множество формално законосъобразни кадрови актове. Установените кариерни преимущества не могат да бъдат основание за автоматично отстраняване от процедура за избор на административен ръководител, но могат да послужат на

членовете на Съвета за идентифициране на възможни рискове при кандидати с определени повтарящи се кариерни бонуси, получаването на които не може да бъде разумно обяснено.

3. Това е въпрос на законодателно решение, доколкото чл. 176 от ЗСВ така или иначе регламентира провеждане на външни конкурси за заемане на длъжности в системата поне веднъж годишно. По-конкретно тази мярка може да бъде реализирана като не се провеждат външни конкурси за определен период от време при съответното законодателно решение.

Считам, че управленски трябва да се реагира срещу постоянното увеличаване на човешкия ресурс в системата за сметка на намаляване на натовареността – доказателства в подкрепа на тези твърдения съм изложил в концепцията (стр. 18 – 20).

След като по-малко хора са могли в годините назад да се справят с по-голям обем работа, която в последните години по никакъв начин не е повишила действителната си сложност (а с навлизането на ИИ даже драстично се увеличават и тепърва ще се увеличават още повече възможностите за улесняване на магистратите), значи човешкият ресурс към момента е предостатъчен. Не мисля, че трябва постоянно да се убеждаваме, че водата е мокра – на всеки, който има какъвто и да е досег със съдебната система, е ясно, че натовареността в системата намалява, независимо дали това се демонстрира през номиналното ѝ отчитане чрез създадените комплицирани правила, или не. Непосредствено съм наблюдавал по самия себе си това намаляване на натовареността през годините, прекарани в софийските прокуратури на районно и окръжно ниво.

Преразпределянето на наличния ресурс трябва да стане на база на отчитане на реалната натовареност на съответните структури. Проведената реформа на т.нар. заповедно производство е пример за това как чрез промяна на подсъдността може да се постигне по-равномерна натовареност, като определени дела, а не хора, се пренасочват от по-натоварени към по-малко натоварени структури, когато естеството на делата позволява това.

Така че различни възможни варианти съществуват, но за да се осъществят, на първо място е необходимо признаване на реалността.

4. Проблемът с командироването не е в принципната възможност при кадрова необходимост временно дадено място да бъде запълнено по този ред, а в

това, че командироването, наред с назначенията на заместници на административни ръководители в горни инстанции, се превърна в обичайно използван инструмент за скрито повишаване без конкурс по неясни критерии, в резултат на еднолични решения на административни ръководители и без адекватен контрол.

По действащия закон прокурорската колегия няма контролното правомощие на съдийската да прекрати командироване, констатирайки нарушения на условията и реда за осъществяването му, така че не може да влияе пряко върху дейността по командироване. Ограничаването на командироването може да стане със законови изменения именно по посочения начин – с редуцирането му до изключителни случаи и с даване на възможност за директен контрол от прокурорската колегия чрез прекратяване на конкретно командироване. Прокурорската колегия може да го ограничи със срочното провеждане на конкурси.

Към момента контролът от колегията по същество може да бъде основно косвен.

В представената от мен концепция съм предложил изготвяне на оценка на институционалния риск за независимостта (стр. 34 – 36), индикатори за измерването на който са продължителното командироване или изпълняване на функции без титулярно назначение и поддържане продължително време на незаети щатове, заместени чрез временни кадрови решения. Предложил съм и създаване на „Карта за кариерното развитие“ при назначения на административни ръководители на високи позиции (стр. 12 – 13), която може да разкрие получаваните от магистрата професионални преимущества през различни форми, една от които е командироването.

Тези инструменти могат да бъдат използвани при вземането на кадрови решения, защото чрез тях е възможно да се идентифицират както персонални зависимости, така и организационни дефицити на дадени прокуратури.

Доколкото предложените промени в представения за обществено обсъждане проект на ЗИД на ЗСВ предвиждат ограничаване на командироването и засилване на възможностите за пряк контрол, ги приветствам в принципен план в тази им част, но това е въпрос на законодателно разрешение.

5. Основният ми аргумент относно бюджетирането може да бъде обобщен така – въобще не говоря за намаляване на заплатите (защото достойното възнаграждение е и едно от средствата за гарантиране на независимост), а за това ресурсът, който данъкоплатците осигуряват, да бъде изразходван отчетно и отговорно. Както и да бъде управляван умно.

Към момента всички стимули в системата са насочени към нейния растеж по отношение на човешкия ресурс, а оттам съответно и на разходите, няма никакво разбиране за ограничаването му. Въпросът е естествено продължение на развитата тук и в концепцията ми теза за увеличаващия се брой магистрати за сметка на намаляващата натовареност.

Конкретните ми решения относно конкурси, премествания, закриване на щатни бройки и пр., ако бъда избран за член на Съвета, ще бъдат, разбира се, на база на експертен анализ по конкретните въпроси въз основа на наличните обективни данни, но разглеждани от концептуалната изходна позиция, че ресурсът е ограничен, а не неограничен.

Също както и при преразпределянето на ресурса, за което стана дума в отговора на трети въпрос, различни възможни варианти съществуват, но за да се осъществят, на първо място е необходимо признаване на реалността.

11/1/2026

X

Signed by: ANDREY IVANOV YANKULOV

Отговори на въпросите на Съюз на българските адвокати

от **Андрей Янкулов**

кандидат за член на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание

Уважаеми членове на Комисията по правни въпроси, уважаеми народни представители,

Уважаеми г-н Николов,

Представям на Вашето внимание писмени отговори на въпросите на Съюза на българските адвокати:

Отговори на общите въпроси

А. Независимост от политическата власт

1. Номинацията ми е внесена от народни представители от две различни парламентарни групи по инициативно предложение на седем граждански организации.

Въобще не бих провеждал срещи с представители на изпълнителната или законодателната власт, респективно политически партии с предмет обсъждане на конкретни кадрови решения от компетентността на ВСС, защото те (с изключение на министъра на правосъдието) нямат правомощията да предлагат вземане на такива решения и срещи с тях с такъв предмет биха били поначало недопустими. Срещи с министъра на правосъдието относно упражняване на това му правомощие изначално не са недопустими. Тези разговори според мен обаче трябва да бъдат поставени в ясни тесни рамки, касаещи принципни въпроси като например какъв би бил подходящият профил, който да бъде търсен за номинации за съответната ръководна длъжност, а не предварително съгласуване и предрешаване на кадровите избори. Както предложителите, така и вземащите кадровото решение трябва да упражняват правомощията си независимо едни от други.

Институционалният диалог с представителите на другите власти относно принципни въпроси, касаещи съдебната власт, е безусловно необходим. Срещите би трябвало да се провеждат в сградите на съответните публични институции,

където се водят регистри за посетителите и тази информация да бъде публично достъпна при поискване. Не смятам, че на общо основание трябва да бъде публично декларирана всяка една среща, която дадено длъжностно лице провежда.

Самоотвеждането е законово задължение, което трябва да бъде изпълнено при наличие на предпоставките за това. Нямам политическа близост с никакви лица, за да се отвеждам на такова основание. Към момента ми е трудно да си представя наличие на служебна или лична близост с някого, която би обусловила да се отведа при гласуване във ВСС, но всеки подобен казус ще решавам, в случай че възникне.

2. Според мен подобни ограничения би трябвало да бъдат заложени на законово ниво.

3. В представената от мен писмена концепция съм предложил при кадровите си решения Съветът да въведе принцип на изрично мотивиране при отклонение от предварително обявени критерии, установена практика или ясно очертаващи се обективни показатели (стр. 27 - 29 от концепцията). Поел съм и ангажимент (стр. 29) за периодичен личен отчет за внесените от мен предложения, гласуванията ми по съществени въпроси и мотивите за тях, който да бъде публично оповестяван в подходяща форма.

4. При работата си за „Антикорупционен фонд“ съм участвал в разкриването и публичното оповестяване на данни за групата на Мартин Божанов - Нотариуса. Не ми е било известно съществуването на това лице дотогава. С едно от свързаните с него лица - Емил Писков, съм работил по няколко дела в началото на кариерата си като прокурор, тогава той беше разследващ полицай. Не съм имал никакви контакти с него освен служебните по конкретните случаи.

Винаги съм защитавал тезата за максимална прозрачност на държавните органи по отношение на тези групи за влияние.

Б. Случайно разпределение, съдебни състави и групи; В. Безпристрастност и права на страните; Г. Публичност на съдиите и на интернет страниците на съдилищата

Тъй като повечето от поставените въпроси в горецитираните секции касаят материя, която се отнася изключително до съдилищата и съдиите, и биха се отнасяли в частност до съдийската колегия, с настоящото изложение

давам изричен писмен отговор само на останалите, тъй като считам, че не би следвало да се произнасям по въпроси, касаещи съдии. Ако членовете на Комисията са на обратното мнение и желаят да ми зададат въпроси от поставените, отговорите мога да дам по време на изслушването.

5. и 15. Мнението ми е, че имената на наблюдаващите прокурори по конкретните преписки трябва да бъдат публично известни, освен в изключителни случаи, когато особени обстоятелства, свързани с конкретни рискове, биха наложили запазването им в тайна за ограничен период от време до отпадане на риска или навлизане на делото в етап на задължителна публичност, като например производство по вземане на мярка за неотклонение. Публични при същите условия би трябвало да бъдат и всички заповеди за разпределение на преписките, за създаване и закриване на отдели, разместване на прокурорите в тях и пр.

9. Според чл. 4 от публично оповестените Правила за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в системата на Прокуратурата на Република България (приети с решение на прокурорската колегия протокол № 14 /03.04.2024 г.) комисиите са постоянни и се състоят от трима редовни и един резервен член, които вземат решение с обикновено мнозинство. Според мен не би следвало комисиите да имат разширен състав или ад хок определяне на прокурори измежду всички за произнасяне по конкретните сигнали, доколкото материята е специфична. Според чл. 17, ал. 2 от Правилата подателят на сигнала трябва да бъде уведомен за резултата от проверката. Да, намирам за подходящо да бъде фиксиран конкретен срок чрез изменения на Правилата.

20. Да, намирам подобен анализ за удачен и полезен.

22. Да, подкрепям публичното деклариране на описаните семейни връзки.

Наличието на такова обстоятелство е законово основание за отвод, така че би следвало магистратът да спази закона и да се отведе, а на разположение на страните би била публичната информация за семейните връзки, ако такова деклариране стане изискуемо.

Нямам съпруга или роднини от посочения кръг на длъжности в органите на съдебната власт или адвокати, нито към момента съществува каквото и да е разумно очакване, че мой близък роднина потенциално би могъл тепърва да заеме такава длъжност или да стане адвокат през идните пет години.

Д. Въпроси към кандидатите за прокурорска колегия

25. Всичко от изброеното. В концепцията си (стр. 10 – 11) съм обърнал изрично внимание на предстоящия избор на главен прокурор и профила, на който според мен трябва да отговаря успешният кандидат за заемане на длъжността.

26. Действащият механизъм страда от дефицити, които според мен са следствие основно на обстоятелството, че лицето, натоварено със задачата да провежда наказателно преследване срещу главния прокурор и неговите заместници, задължително трябва да бъде част от Прокуратурата на Република България по възприетото разбиране в резултат и на скорошни произнасяния на Конституционния съд, че прокуратурата упражнява пълен монопол върху обвинителната функция по дела от общ характер. Като част от прокуратурата, макар и с особени законови гаранции за независимост, „ад хок прокурорът“ не може да бъде напълно самостоятелен от онези, които трябва да обвинява, и ще бъде уязвим. Т.е. дефицитите на модела са конституционно предпоставени.

През 2021 г. съм публикувал концепция за механизъм за независимото разследване на главния прокурор, която подробно представя визията ми по въпроса.[1]

След Решение № 13 по к.д. № 1/2024 г. на КС конституционните правомощия на главния прокурор да осъществява надзор за законност и методическо ръководство върху дейността на всички прокурори не могат да бъдат ревизирани, освен от Велико народно събрание. Всяко ограничаване на правомощията на главния прокурор на законово ниво също трябва да бъде разглеждано през призмата на конституционните му правомощия, защото в противен случай съществува риск от обявяване на ограничаването за противоконституционно. Следователно възможни са законови ограничения по отношение например на кадрови правомощия, като да командирова или предлага на прокурорската колегия административни ръководители в предвидените случаи.

Всички тези въпроси обаче така или иначе са от компетентността на законодателя.

27. Такъв съдебен контрол е предвиден от 2023 г., участвал съм с експертна помощ в работните групи на Министерство на правосъдието за изготвянето на тези промени в НПК. От години защитавам необходимостта от засилен съдебен

[1] https://acf.bg/wp-content/uploads/2021/01/Analiz_Andrey_Yankulov.pdf

контрол върху прокурорските актове, особено онези, които прегражда хода на наказателното производство. Автор съм на концептуални документи по темата, например „Контролът върху наказателното преследване - необходимата реформа на наказателното правосъдие“[2] и „Какво трябва да се промени в наказателното правосъдие“[3], които подробно представят визията ми по въпроса. Като министър на правосъдието през 2026 г. предложих законодателни изменения за разширяване на съдебния контрол върху прекратяванията и спиранията на наказателни производства от прокурора, които бяха възприети от Министерски съвет, а внесеният законопроект – приет от Народното събрание.

Всички тези въпроси обаче така или иначе са от компетентността на законодателя.

Да, подкрепям по-детайлното представяне на статистическа информация за работата на прокуратурата.

28. Недопустимо е да се правят каквито и да е изявления, които нарушават презумпцията за невиновност. Конкретното изявление вероятно би представлявало и дисциплинарно нарушение, за което, разбира се, следва да се потърси и съответна отговорност по предвидения ред.

29. В горецитираните концептуални документи съм изложил визията си за засилен съдебен контрол при бездействие на прокурора в хода досъдебното производство. Този въпрос обаче така или иначе е от компетентността на законодателя.

Законът задължава горестоящия прокурор да дава единствено писмени и мотивирани указания, устните са изрично забранени.

Отговори на персоналните въпроси

43.1. Цитираното предложение трябва да се чете в контекст и точно.

Първо, контекстът е необходимото противодействие на мрежите за паралелно правосъдие на Еврото и Нотариуса, по отношение на които давностните срокове за реализиране на дисциплинарна отговорност са най-вероятно изтекли, но Съветът трябва да опита да намери адекватния начин за

[2] https://acf.bg/wp-content/uploads/2020/11/2.Andrey_Yankulov_Analiz.pdf
[3] https://acf.bg/wp-content/uploads/2023/03/reforma_web-1.pdf

реакция с цел изясняване на фактите поне за недопускане на подобни явления занапред.

Второ, точната формулировка е: *„Членовете на новия Съвет обаче биха могли поне да осъществят сериозен опит да анализират и допълнят събраната от своите предшественици информация в хода на действието на временните комисии, създадени от колегиите именно за изясняване на тези обстоятелства. Дори и да не са налице законовите предпоставки за инициране на дисциплинарни производства, при достатъчно констатирани от членовете на Съвета данни за нарушения от конкретни магистрати, ВСС би следвало да излезе с публичен доклад.“* Никъде не е казано, че публичният доклад непременно трябва да съдържа имена на магистрати, казано е, че ако са събрани данни за нарушения от конкретни лица, следва фактът, че такива нарушения са констатирани, и заключенията на база на този факт, да бъдат публично оповестени. Целта не е да се заклеймяват публично конкретни хора, а ако е възможно поне да се изясни как са действали механизми за зависимости, които останаха изцяло на тъмно заради бездействието на институциите по тези казуси в продължение на години.

Нямам готова рецепта, давам си ясна сметка за чувствителността на темата и че лесни решения в създалата се ситуация не може да има. Но реалността е, че съдебната система изпитва остра нужда от някакъв институционален отговор на тези въпроси и бъдещият състав на ВСС е задължен да опита да намери такъв.

43.2. На този въпрос отговорих по-горе.

43.3. Разбира се, че защитата би трябвало да получи достъп от изискуемия процесуален момент до всички материали в дигитализираното досъдебно производство, в случай че такова бъде въведено.

43.4. На този въпрос също отговорих по-горе.

43.5. Адекватното организиране на работата в Софийска градска прокуратура е задължение на административния ѝ ръководител. Въпросната свръхконцентрация на най-чувствителните дела в крайно ограничен кръг от прокурори представлява очевидно заобикаляне на законовата разпоредба за разпределение на преписките на случаен принцип, т.е. административният ръководител на СГП има задължението да я прекрати и да създаде такава организация, която да е съобразена с изискването на закона за действително, а не само проформа, разпределение на преписките на случаен принцип. Законът дава

възможност за разпределение н преписките на случаен принцип по отдели, но това означава ли, че създаването на отдел с, да кажем за нуждите на примера, един прокурор, който да получава всички преписки по дадена материя, би отговаряло на закона?

Още повече и че по отношение на въпросната практика има както произнасяне на Съда на ЕС, така и е критикувана в три поредни доклада за върховенството на закона на ЕК.

Предлагам ВСС да анализира използваните СРС срещу магистрати с оглед задължението му да осигурява независимостта на магистратите.

43.6. Броят на върнатите дела от съда за съществени процесуални нарушения и сега се отчита при атестирането на прокурорите по Наредба № 3 от 23 февруари 2017 г. за показателите и методиката за атестиране и критериите за отчитане степента на натовареност на прокурори и следователи и на административни ръководители и техните заместници, а Правилата за измерване на натовареността отчитат всяко прокурорско произнасяне, в т.ч. и по върнатите дела.

Продължителността на досъдебното производство, сама по себе си, изолирана от конкретната преценка на фактическата и правна сложност на казуса и от ритмичността на конкретните действия на наблюдаващия прокурор, не може да бъде самостоятелен критерий, от който да се извеждат изводи за качеството на прокурорската работа, респективно да бъде определена за показател при атестирането. Същата не би могла да бъде преценявана и от гледна точка на натовареността, без анализ на конкретните действия по конкретните досъдебни производства.

11/1/2026

X

Signed by: ANDREY IVANOV YANKULOV

Отговори на въпросите на Сдружение Обществен съвет за правосъдие

от **Андрей Янкулов**

кандидат за член на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание

Уважаеми членове на Комисията по правни въпроси, уважаеми народни представители,

Уважаеми г-н Никифоров,

Представям на Вашето внимание писмени отговори на въпросите на Сдружение Обществен съвет за правосъдие:

1. Конституционно гарантираният имунитет на магистратите не обхваща извършване на служебни действия и постановяване на актове, ако деянието съставлява умишлено престъпление от общ характер, следователно имунитетът не се явява никакво юридическо препятствие те да носят наказателна отговорност за такива. В този смисъл няма пречка в НК да бъде обособена и цяла отделна глава за престъпления по служба от магистрати, ако законодателят го счете за необходимо. Според мен обаче би било ненужно, доколкото и сега в Глава Осма от НК се съдържат състави на престъпления, под които могат да бъдат подведени деяния по служба от магистрати, в това число и раздел III „Престъпления против правосъдието“. Съответно на това систематично място в кодекса могат да бъдат създавани и нови състави на престъпления, ако, отново, законодателят го счете за необходимо.

2. Не считам, че създаването на състав на престъпление с цитирания текст би било целесъобразно, доколкото е неясен и би създал проблеми в практиката. И по действащия НК нарушаването на служебни задължения от магистрати при постановяване на актове може да съставлява тежко умишлено престъпление от общ характер и да се преследва наказателно от държавата. Например публично известен е случай, при който бивш председател на Софийски градски съд е осъдена с влязла в сила присъда именно за постановен от нея съдебен акт с предмет противозаконно разрешаване на експлоатация на специални разузнавателни средства.

Далеч не на всеки несъответен на закона магистратски акт обаче трябва да се реагира с наказателна репресия.

3. Известно ми е, не считам, че следва да бъде преустановено и не го намирам за форма на корупция, още повече че това е утвърдена практика в ЕСПЧ, която не касае само български съдии. Ако те не изпълняват безпристрастно служебните си задължения по време на командироването, срещу това съществуват съответни механизми за реакция.

4. Неизчерпателно – Конституция, Закон за съдебната власт, Граждански процесуален кодекс, Наказателно-процесуален кодекс, Административнопроцесуален кодекс.

5. Чл. 117, ал. 2, изр. 3 от Конституцията задължава магистратите при изпълнение на своите функции да се подчиняват само на закона, а пък съответният закон (например чл. 14, ал. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс) изисква от тях да вземат решенията си по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по случая, ръководейки се от приложимите правни норми - т.е. магистратите имат задължението да решават преписките и делата в съответствие със закона и доказателствата.

Визираният във въпроса принцип на истинност се съдържа и в етичните кодекси, по-конкретно в нормите, касаещи принципите на независимост и безпристрастност.

6. Тъй като има нормативни актове, които определят служебните задължения на магистратите, ЗСВ не ги прави априори недосегаеми, проблемите пред дисциплинарната дейност според мен съм посочил в раздел II. (стр. 15-18) от публикуваната концепция.

11/1/2026

X

Signed by: ANDREY IVANOV YANKULOV

Отговори на въпросите на Съюз на съдиите в България

от **Андрей Янкулов**

кандидат за член на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание

Уважаеми членове на Комисията по правни въпроси, уважаеми народни представители,

Уважаеми г-н Атанасов,

Представям на Вашето внимание писмени отговори на въпросите на Съюз на съдиите в България:

1. Да, считам, изрично съм обърнал внимание на проблема в представената от мен писмена концепция именно като пример за системен риск за независимостта на магистратите (стр. 32).

Отразеното в концепцията ми становище е, че ВСС не следва да решава вместо компетентните органи дали конкретна проверка или употребата на СРС са били законосъобразни, но е длъжен да установи дали натрупването и моделът на подобни действия разкриват риск за независимостта и да изисква институционален отговор, когато такъв риск е налице.

Т.е. бих предложил бъдещият състав на Съвета задълбочено да изследва този въпрос чрез нарочна комисия в разумен срок след конституирането си.

2. Отговорът и на двата поставени въпроса е положителен.

3. Прокурорски проверки с правно основание чл. 145 от ЗСВ с цел събиране на достатъчно данни за престъпление и образуване на наказателно производство биха могли да бъдат осъществявани и по повод постановени съдебни актове. Конституционно гарантираният имунитет на магистратите не обхваща извършване на служебни действия и постановяване на актове, ако деянието съставлява умишлено престъпление от общ характер. Още повече публично известен е случай, при който бивш председател на СГС е осъдена с влязла в сила присъда именно за постановен от нея съдебен акт с предмет противозаконно разрешаване на експлоатация точно на СРС.

Считам, че съществува принципен проблем с прокурорските проверки по чл. 145 от ЗСВ, на който съм обърнал внимание в правното си мнение по предмета на к.д. № 18/2022 г. на КС.[1] Според мен този текст отваря много широко вратата за недопустим в правовата държава властнически произвол, като през съвсем неясни или най-малкото неконкретизирани по предмет, основания и процедура за извършването им „проверки", прокурорът може да привиква граждани, да получава достъп до помещения и да изисква всякакви материали, като това се извършва без законовите гаранции срещу злоупотреба, които НПК предвижда за сходни по естеството си действия, но в рамките на наказателния процес.

Принципният проблем може да се реши единствено с изменения в закона, но това е въпрос от компетентността на законодателя.

ВСС би могъл, както споменах по-горе, да изследва дали е реализиран системен риск за независимостта на магистратите вследствие на злоупотреба с правомощието да се извършват предварителни проверки без основание и съответно да реагира институционално като постави въпроса пред ръководителите на структурите, за които са направени такива констатации.

ВСС би могъл да съобразява тези констатации и в кадровата си дейност, когато преценява как е била организирана работата във въпросните структури, за да се стигне до подобна злоупотреба с правомощия.

4. Не считам съществуващите гаранции за достатъчни, следователно необходими са допълнителни механизми за независим контрол.

Това е въпрос от компетентността на законодателя, но считам, че би трябвало разрешаващият експлоатацията на СРС съдия да бъде избиран на принципа на случайния подбор. Така фокусът върху персонажа на административните ръководители на окръжните съдилища, в т.ч. СГС, и на Апелативен съд София (в частност при обекти магистрати) ще се измести и ще се намали значително възможността да се контролират действията на разрешаващия. Като пример може да се посочи, че при разрешаване на искания по ЗЕС е налице избор на съдия на случаен принцип, поради което са налице и много повече откази, въпреки че необходимата мотивацията е сходна.

[1] https://andrey-yankulov.com/assets/2022_18_KC.pdf

Концентрацията на правомощията само в административния ръководител създава условия за по-лесен контрол.

От съществено значение е също възможността за контрол на правилността на разрешението/отказа от горестоящ съд. Това ще допринесе за установяване дали се прилагат различни стандарти при разрешаване/отказ при относително една и съща мотивация и дали не зависи от личността на контролирания. Към настоящия момент такъв механизъм не съществува - съчетано с монопола над разрешението/отказа, това прави проверката за правилност невъзможна.

Като пример за такава порочност при издаване на разрешение е: изискване за сериозни мотиви от страна на заявителя, които са основания за издаване на разрешението (достатъчно данни/доказателства за тежки умишлени престъпления), с резултат от прилагането - липса на изготвяне на ВДС. В този парадокс следва едното да е вярно - или мотивите са несъстоятелни и не се намират достатъчно убедително по оперативните дела/досъдебните производства (което е задължение на издаващия разрешението/отказа да установи), или издаващият приема, че има такива данни/доказателства, издава разрешение за прилагане, но то не резултира във ВДС за престъпна дейност, а мотивиращите данни се оказва, че са послужили за обличане на искането в законова форма. При всички случаи контролната функция на съда е решаваща. Особено валидно е това за продължаванията на срока - за да се продължи срокът, следва съдът да се е убедил, че от прилагането вече има резултати – а именно събрани доказателства за престъпна дейност.

Класически пример за заобикаляне на закона е, ако резултатите от прилагане на СРС под формата на съобщения или записи от службите изпълнители се унищожават и на съда се докладва това обстоятелство, а всъщност цялото съдържание като информация се пренася в справки, които остават по оперативни дела. Няма разлика между съобщение от техническа служба, като материален носител (хартия или цифров носител) на информацията, и същото съдържание, но пренесено в класифицирана справка, съхранявана по оперативни дела. Така, дори и да се унищожи материалният носител, изготвен от техническите служби, "пренесеното" съдържание остава. Следва заявителят и изпълнителят да докладват на съда, че са унищожени не само материалните носители, но и че събраната информация, която няма да послужи за изготвяне на ВДС, не се съхранява под никаква форма никъде. Ако НБКСРС проверява дали са

унищожени носителите, на практика никой не проверява дали съдържанието им не е съхранено под друга форма - въздействие и зависимост се създават с автентичност на информацията, а не на материалния носител.

5. Оценявам риска като сериозен.

Възможни мерки предложих в отговора на предходния въпрос.

6. Очевидно за разрешаване на този проблем са необходими законодателни изменения, доколкото широко известна е злоупотребата със „следствена тайна", когато информация, която трябва да послужи на държавни органи за решаване на въпрос от тяхната компетентност, се крие от тях под претекста на опазване на „следствената тайна".

7. Мерките за противодействие на нерегламентирано влияние в съдебната власт, които бих подкрепил, съм развил в раздели IV и V от представената от мен писмена концепция (стр. 31 – 38 и стр. 38 - 40).

Предлагам ВСС да въведе ежегодна оценка на институционалния риск за независимостта, която да включва в годишния доклад за независимостта и прозрачността на дейността на органите на съдебната власт и на собствената си дейност - по чл. 30, ал. 2, т. 12 от ЗСВ. Съветът е задължен да публикува ежегодно такива доклади, но няма данни да го прави. Предмет на анализа ще бъдат механизмите в организацията на съдебната власт, които създават повишена възможност за неправомерно въздействие върху професионалното поведение на магистратите.

Предлагам подобряване на механизмите за институционална защита. Въпреки наличието на разписани механизми за действие на двете колегии в случаи на засягане на независимостта, през годините Съветът е бил реактивен в отстояването на независимостта на отделни магистрати, а понякога и напълно се е провалял, сам превръщайки се в канал за институционална атака. ВСС следва да заема проактивна и превантивна, а не единствено реактивна позиция при всеки опит за неправомерен натиск върху магистрат, включително чрез своевременна публична позиция, когато случаят обективно го налага, а не със закъснение, което я обезсмисля. Налице е и необходимост от надграждане на съществуващия публичен регистър на случаите на посегателство срещу независимостта на съдебната власт. Самото регистриране на случаи не е достатъчно. Регистърът може да се превърне в инструмент за превенция, ако съдържа структурирана

информация за вида и източника на натиска, засегнатия орган, предприетата институционална реакция, времето за реакция и резултата от нея.

8. Рискът е очевиден. И той далеч не е ограничен единствено до неунищожени информационни масиви за магистрати вследствие на прилагане на СРС от държавни органи. На същото основание съществува риск и от съхранявана компрометираща информация от частни криминални структури.

След като през 2025 г. в публичното пространство беше публикуван компрометиращ конкретен магистрат запис от среща с осветения като лидер на престъпната мрежа „Осемте джуджета“ Петьо Петров – Еврото, логично е да се предположи, че това само по себе си вече е създало „смразяващ ефект“ върху всички други магистрати, които са участвали в срещи със същото лице, защото биха очаквали, че е възможно те също да са били записани и записите (или подбрани части от тях) да бъдат използвани, ако не съобразяват поведението си с някакви очаквания към тях.

По отношение на реакцията на такива зависимости предвид информацията, събирана от държавни органи, възможно решение може да бъде потърсено на база на цялостния междуинституционален анализ, визиран във втория въпрос.

По отношение на информацията, събирана от публично известните престъпни мрежи, адекватна реакция е невъзможна без установяване на фактите относно тези криминални организации. В представената от мен концепция (стр. 39 – 40) съм идентифицирал проблема от липсата на институционално установяване на фактите досега и съм предложил възможно действие на бъдещия състав на ВСС.

9. В отговорите на предходните въпроси посочих какви инициативи бих подкрепил или предложил.

В представената от мен концепция (стр. 29) съм поел ангажимент за периодичен личен отчет за внесените от мен предложения, гласуванията ми по съществени въпроси и мотивите за тях, който да бъде публично оповестяван в подходяща форма. Не съм се ангажирал предварително в какви точно срок и форма ще представям отчета, защото това ще зависи от конкретните темпове на дейност на бъдещия Съвет, които не могат да се определят от един човек.

10. Ако информация за неправомерно поведение на магистрати е съзнателно укривана от други магистрати, това несъмнено би съставлявало както

престъпление, така и дисциплинарно нарушение, и компетентните органи би трябвало да започнат съответни наказателни и дисциплинарни производства. Следва да се изясни отговорността на всички замесени лица.

Възможните действия от компетентността на ВСС вече коментирах при отговорите на предходните въпроси.

11/1/2026

X _____

Signed by: ANDREY IVANOV YANKULOV

Отговори на общите въпроси по раздел V т. 6 от Процедурните правила

от **Андрей Янкулов**

кандидат за член на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание

Уважаеми членове на Комисията по правни въпроси, уважаеми народни представители,

Представям на Вашето внимание писмени отговори на общите въпроси по раздел V т. 6 от *Процедурните правила за условията и реда за отправяне на предложения за кандидатури, предлагане на кандидати, представяне и публично оповестяване на документите, проверка на професионалните и нравствените качества на кандидатите, изслушване на кандидатите и избор на членове за съдийската и прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание*:

1. Как кандидатът разбира ролята на Висшия съдебен съвет като орган, който представлява съдебната власт, осигурява и отстоява нейната независимост?

Отговорът на този въпрос е подробно развит в раздел I от представената от мен писмена концепция (стр. 3 – 9).

Същината се изразява в това, че независимостта на съдебната власт не трябва да се разбира като абстракция или декламиране на утвърдени безспорни положения от международни или национални нормативни актове, а да води до свободата на отделните магистрати да решават конкретните случаи, но не произволно, а така, както законът изисква от тях.

За да може да бъде постигнат този резултат, трябва да се осъзнават както основните позитиви на модела на управление на съдебната власт през автономен неполитизиран експертен орган като намаляване на директното влияние от другите власти с партийно-политическа природа, така обаче и неизбежните дефицити на модела, които носят риск от превръщането на самия Съвет в проводник на външна и вътрешна зависимост, корпоративност, капсулиране и непотизъм. Липсата на достатъчно ефективни институционални противодействия е естествена именно заради търсената независимост на съдебните съвети от

политическо влияние през органите на изпълнителната или законодателната власт.

Когато външният институционален контрол е занижен по дефиниция заради самото естество на модела, трябва да се засилят вътрешният контрол, прозрачността и отчетността през конкретни мерки, които съм представил в раздел III от писмената концепция (стр. 26 - 31).

Професионалните етос и култура на членовете на съдебните съвети трябва да бъдат изградени върху осъзнаването, че при упражняване на функциите си следва да се ръководят от обществения, а не какъвто и да е друг, в това число тясно гилдиен интерес, дали на магистратската общност като цяло, или на нейните отделни съставни части. Осъзнаване, че гарантирането на независимостта на съдебната власт не се постига със стремеж към безконтролност.

2. Какви мерки би подкрепил кандидатът за противодействие на нерегламентирано политическо, икономическо, институционално или вътрешносистемно влияние в съдебната власт?

Отговорът на този въпрос е подробно развит в раздели IV и V от представената от мен писмена концепция (стр. 31 – 38 и стр. 38 - 40).

Конкретното противодействие на различните типове зловредно влияние в съдебната власт трябва да се осъществи на първо време с цялостно подобряване на средата, в която работят съдиите, прокурорите и следователите. Тази среда зависи от начина, по който се вземат кадровите решения, от предвидимостта на професионалното развитие, от дисциплинарната практика, от способността за своевременна институционална реакция, когато върху магистратите се упражнява неправомерен натиск.

Предлагам ВСС да въведе ежегодна оценка на институционалния риск за независимостта, която да включва в годишния доклад за независимостта и прозрачността на дейността на органите на съдебната власт и на собствената си дейност - по чл. 30, ал. 2, т. 12 от ЗСВ. Съветът е задължен да публикува ежегодно такива доклади, но няма данни да го прави. Предмет на анализа ще бъдат механизмите в организацията на съдебната власт, които създават повишена възможност за неправомерно въздействие върху професионалното поведение на магистратите.

Предлагам подобряване на механизмите за институционална защита. Въпреки наличието на разписани механизми за действие на двете колегии в случаи на засягане на независимостта, през годините Съветът е бил реактивен в отстояването на независимостта на отделни магистрати, а понякога и напълно се е провалял, сам превръщайки се в канал за институционална атака. ВСС следва да заема проактивна и превантивна, а не единствено реактивна позиция при всеки опит за неправомерен натиск върху магистрат, включително чрез своевременна публична позиция, когато случаят обективно го налага, а не със закъснение, което я обезсмисля. Налице е и необходимост от надграждане на съществуващия публичен регистър на случаите на посегателство срещу независимостта на съдебната власт. Самото регистриране на случаи не е достатъчно. Регистърът може да се превърне в инструмент за превенция, ако съдържа структурирана информация за вида и източника на натиска, засегнатия орган, предприетата институционална реакция, времето за реакция и резултата от нея.

3. Как кандидатът би гарантирал собствената си независимост и устойчивост срещу политически, икономически, институционален или друг неправомерен натиск?

Всеки човек вероятно би могъл с лека ръка да даде каквито намери за добре гаранции за собственото си бъдещо поведение. Преценката обаче, дали в трудна ситуация наистина би постъпвал както щедро обещава предварително, би следвало да се прави основно не на база на сега казаното, а на досега стореното.

Смятам, че в професионалния си път съм дал достатъчно доказателства за независимостта и устойчивостта си срещу натиск, които са известни на хората, които са работили с мен. Част от тях са и публично известни, защото съм под прожектора на засиленото обществено внимание от първото си участие в изпълнителната власт през 2014 г. насам.

В публикуваната концепция съм поел личен ангажимент за персонална отчетност в подходяща форма като член на Съвета, ако бъда избран, с цел гражданското общество и професионалната общност да могат да сравнят поетите предварително от мен ангажименти с реалното ми участие. Така, в случай че с действията си се отклонявам от заявените позиции по време на избора, това ще може да бъде установено и да ми бъде потърсена сметка.

4. Кои са трите най-важни проблема в кадровото управление на съдебната власт и какви решения предлага кандидатът?

Досегашното управление на съдебната власт даде прекалено много примери за проблемни кадрови решения, сред които откроявам следните три по важност:

1) Флагрантно противоречащи на закона произнасяния по най-важните кадрови въпроси като например този с временното ръководство на прокуратурата от лице с изтекъл ограничителен законов срок да изпълнява функциите на главен прокурор.

Решението е следващият състав на Съвета просто да спазва закона.

2) Незащитими кадрови избори за позиции на ключови административни ръководители, при които се игнорират без никакъв коментар публично известни проблематични данни за съответния избран кандидат или кадровият орган се произнася немотивирано противно на досегашната си практика в сходни случаи.

Като решения предлагам:

- използване на съвременни научни методологии при най-важните кадрови избори в системата като например използването на концептуална и процедурна рамка за намиране на подходящия профил на кандидатите за номиниране и оценяването им от членовете на Съвета (стр. 11 - 12 от концепцията);

- задължение за мотивиране при отклонение между установени критерии и практика при кадровата дейност (стр. 27 - 29 от концепцията);

- идентифициране на кадровите зависимости чрез създаване на „Карта на кариерното развитие“, която да бъде от естество да разкрие потенциалните кадрови зависимости на кандидат за ключов пост за определен период назад като например командирования, назначения за заместник или временен административен ръководител, повишения, парични награди, платени участия по проекти или други подобни дейности (стр. 12 - 13 от концепцията).

3) Непредвидимо кариерно развитие за мнозинството магистрати, за сметка на скоростно по къси писти за посветен малък кръг по неясни заслуги, което се реализира през скрити повишения като командирования или назначения като заместници на административни ръководители на горни инстанции.

Решението виждам в пълното преустановяване или съществено ограничаване на въпросните порочни практики и промени в срочността на провеждане на вътрешните конкурси и качествено прилагане на правилата за тях (стр. 13 - 14, 20 - 21 от концепцията).

5. Как следва да се балансират независимостта и отчетността в дейността на Висшия съдебен съвет?

Както вече споменах, гарантирането на независимостта на съдебната власт не трябва да се постига със стремеж към безконтролност.

В раздел I от представената от мен писмена концепция (стр. 3 – 9) и по-горе в отговора на първия въпрос вече съм развил становището си, че засилената отчетност (през конкретни мерки, които съм представил в раздел III, стр. 26 - 31) е едно от необходимите средства за преодоляване на естествените дефицити на възприетия и у нас модел на управление на съдебната власт, който се характеризира с лимитирани форми на ефективни институционални противодействия именно заради търсената независимост на съдебните съвети от политическо влияние през органите на изпълнителната или законодателната власт.

Смятам, че създаването и развиването на професионална култура на засилена отчетност пред обществото и магистратите е от съществено значение за адекватното функциониране на ВСС и по никакъв начин не влиза в конфликт с независимостта.

11/1/2026

X

Signed by: ANDREY IVANOV YANKULOV